

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 filler (3 krajczari) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32. — | negyed oldal ... kor. 8. —
fél oldal 16. — | nyolczad oldal ... 4. —

A díjak előre bekiüldendők a Szent-István-Társulatnak.

A polgári leányiskolák tanterve.

A napilapokból olvassuk, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter már kiadta a polgári leányiskolák új tantervét. Az egyházi főhatóságokhoz, valamint a királyi tanfelügyelőségekhez küldött rendeletében Apponyi gróf részletesen indokolja a tanterv egyes intézkedéseit. Miután az Országos Katholikus Tanügyi Tanács legutóbb tartott üléséből *Keményffy* Dániel esztergomi plébános és polgári leányiskolái igazgató elnöke alatt bizottságot küldött ki abból a célból, hogy az az új állami tanterv figyelembevételével az egyháznak az 1868. XXXVIII. törvényekben biztosított autonóm joga alapján a katolikus polgári leányiskolák számára tantervet készítsen, nem lesz érdektelen és fölösleges az új tanterv indokolását röviden megismertetni olvasóinkkal. A tanterv főbb szempontjai: a *gyakorlati szempont*, mely megköveteli, hogy a polgári leányiskolában, mint nem csupán kisebb társadalmi rétegeknek, hanem a nagy néprétegnek iskolájában, a való élettel kapcsolatos, korszerű ismereteket szerezhessen a növendék. Ez a szempont nemcsak a tanterv által fölkarolt reális és technikai tantárgyakban jut kifejezésre, hanem a tanterv egyéb művelődési elemeiben is. Gyakorlati a tanterv abban a tekintetben is, hogy módot akar nyújtani a növendéknek a magyar nyelvhasználatban való ügyesség elsajátítására, a közéleti fogalmazványokban való jártasság megszerzésére, a modern magyar irodalomban való tájékozódásra, a német nyelvnek egészen gyakorlati módszerrel való megértésére, hazánk alkotmányának és gazdasági viszonyainak megismerésére a történeti és földrajzi oktatás keretében, a háztartási és nevelési ismeretek megszerzésére stb.

Ennek a gyakorlati szempontnak hódol a tanterv azzal a törekvésével is, hogy anyaga túlnyomó részében befejezett, kerek egészet képező műveltséget adjon, figyelemmel arra, mikép

az iskola növendékeinek legnagyobb része magasabb iskolában nem kíván tovább tanulni.

Ez alól csak a francia nyelv, mint rendkívüli tantárgy tesz kivételt. E nyelvnek a polgári leányiskolában olyan a szerepe, mint a polgári fiúiskolában a latin nyelvé. Miként az utóbbit majdnem csakis azok a növendékek tanulják, kiknek a polgári iskola gimnáziumot pótol s kik tanulmányaikat gimnáziumban folytatják, úgy a polgári leányiskolában a kötelező német nyelven kívül bizonyára csak azok fogják tanulni a második modern nyelvet, a franciát, kik ily irányú műveltséget óhajtanak, illetőleg akik felsőbb leányiskolába akarnak átlépni. Ezért egyezik a francia nyelv anyaga a felsőbb leányiskola megfelelőbb osztályainak francia nyelvi anyagával.

A második a *női hivatás szempontja*, mely szorosan összefügg az előbbivel. A tanterv gondoskodik arról, hogy a növendéket már az iskola — még pedig az utolsó évfolyamban — lássa el oly ismeretekkel, melyekre neki majdán a háztartás és gyermeknevelés terén oly nagy szüksége van s melyekre, az iskolából kikerülve, rendszerint nem, vagy csak fogyatékosan tehet szert.

Éppen ezért — úgymond a rendelet — indokoltnak találtam, hogy az egészségügyi és háztartási ismeretek ne olvasztassanak be más tárgyak anyagába. Ez ismereteknek a női hivatás szempontjából való külön fölkarolása a családi élet s így az egész társadalom érdekében szükséges.

Nagyjelentőségű a *nemzeti szempontnak* kiterjedt és mélyreható érvényesítése az új tantervben. A leendő családanya ismerje meg azt a kapcsolatot, mely nemzetéhez fűzi, érezze a maga életét a nemzeti élet egy részének, melynek multjához kegyelet, törekvéseihez hű odaadás, jövőjéhez rendületlen hit köti.

A tanterv idevágó intézkedései közül kiemeli a rendelet a következőket

A magyar nyelvi és irodalmi tanítás heti

oraszámát a tanterv 13-ról 16-ra emelte, sőt ahol a nyelvi viszonyok szükségessé teszik, az I. és II. osztályban hetenkint még egy-egy órát erre a célra fordít. A tanterv továbbá oly bőséges magyar olvasmányanyagot állapít meg, mely legjavát adja annak, ami nemzeti irodalmunkból e fokon pedagógiailag értékesíthető; a történettanítás középpontjába a nemzeti történetet állítja, az egyetemes történetet pedig, mint külön tárgyat, nem veszi föl, hanem belőle annyit ölel föl, részint rövid bevezetés alakjában, részint megfelelő kapcsolatok segítségével, amennyi a világtörténeti vonatkozások megértésére nélkülözhetetlen; a földrajz tanításában Magyarország földrajza a tanterv szerint egy egész övre terjed. Ezenkívül a tanterv mindenütt tekintettel van a hazai vonatkozásokra; így a természetrajz keretében, a nevelési ismeretek körében, a számtani anyagban (tárgyi körök), a rajz és női kézimunkában, az énekekben stb.

Nem kevésbé fontos az új tantervben a tanítás anyagának a *nővendékek értelmi fejlettségéhez mért megválogatása*. Evégből a tanterv került nemcsak a nehezebb anyagoknak fölvetését, hanem minden szükségtelenül elvont ismeretet, sőt kifejezést is. Mindenütt, ahol lehetséges, a legkönnyebb és legtermészetesebb tanítói eljárásmodokat alkalmaztatja; könnyű átmeneteket és kapcsolatokat keres s minden oly fölösleges részletet elhagy, mely tanterveinkben rég letűnt tanrendszerek maradványaként, nem pedig elméleti megfontolásból, vagy gyakorlati szükségletekből maradt meg. A föl-sorolt szempontokhoz képest a tanterv a német nyelv tanítását beszédgyakorlatokra, a szemléltre, nyelvi és tárgyi tekintetben könnyű olvasmányokra alapítja; a természetrajz tanítása a legegyszerűbb és legismertebb tárgyakra szorítkozik; a természettan tanítását egészen kísérleti alapra helyezi; az egészségtani ismeretek anyagát közéleti vonatkozásokkal hozza kapcsolatba; a háztartás és nevelés körébe vágó ismereteket beszélgetés alakjában tanítja; a számtani anyagból az értéktelen számolási rövidítések, az összetett hármasszabály, az elejítési szabályok és számítások stb. elmaradnak.

Az anyag *egymásra vonatkozásának szempontja* oly aránylag rövid tartalmú iskolában, mint a polgári leányiskola, tökéletesen nem érvényesülhet ugyan, mindazonáltal a tanterv e részben is igyekszik az idevonatkozó didaktikai következményeknek a lehetőség szerint eleget tenni. Így a magyar nyelvi, a történeti tanításban, a természettudományi tárgyak sorrendjében s általában az egész tanítási anyag elrendezésében és beosztásában.

Mindez könnyítést jelent a tanulókra nézve és csökkentí megterhelésüket. Ehhez járul a női kézimunkák *otthoni készítésének tilalma*; anyagának kiszemelésében haladottabb fölfogás ér-

vényesülése; a játéknak és kirándulásoknak, télen a korecsolyázásnak és ahol lehet, az uszásnak követelése. A tanterv mindezeknél fogva a növendékek testi nevelése tekintetében is jelentős haladásnak útját egyengeti. E tekintetben a tantervnek a rajzolásra vonatkozó része is föl-ementendő, mely túlnyomóan modern irányt követ, anélkül azonban, hogy a geometriai elemekkel való összefüggést teljesen szíjjelszakítaná.

Végül hangsúlyozza a rendelet, hogy az *erkölesi szempont*, minden iskolai tantervnek ez a természetes kelléke, ebben a leányiskolai tervezetben is mindenütt a legnagyobb figyelem tárgya és pedig mind az anyag kiszemelésében, mind abban a törekvésben, hogy a növendékek semmi olyast ne tanuljanak, ami vallási és erkölesi érzületükre kedvezőtlen, vagy éppen káros hatással lehetne.

Az új tanterv igen alapos és indokolt újításokat eszközöl a polgári leányiskolák mai nevelési és tanítási rendszerén; kívánatosnak tartjuk, hogy a kath. leányiskolák tantervjavaslatát készítő bizottság mindezeket figyelembe vegye munkálatában.

Vélemények.

Az Országos Kath. Tanügyi Tanács felkérte a hazai kath. tanító-egyesületeket és köröket, hogy a kath. tanítók Országos Bizottságának közgyűlésére tárgyalni kitűzött tételre gyűléseiken tárgyalni sziveskedjenek s az így kialakult határozatokat a *«Népnevelő»* hivatalos kath. tanügyi laphoz közlés céljából beküldeni ne terheltessenek. A jászóvidéki róm. kath. tanítóegylet elnöke, *Tóth Géza* igazgató-tanító úr a következő határozatokat küldte be:

I. A Katholikus népoktatás helyi intézői mit tegyenek a felnőttek oktatása kérdésének megvalósítására.

a) *A felnőttek oktatásának kérdése miképen oldható meg a patronázsokkal kapcsolatban.*

b) *A női és férjipatronázsok szervezése városokban.*

1. Az első kérdés megoldását a tudás bőcsőjénél vagyis az írás-olvasás elsajátításánál kell megkezdeni. Oly helyeken, ahol analfabéták vannak, ezeket az írás-olvasás elemeibe kell bevezetni. Részökre őszi és téli estéken tanfolyamok tartassanak, melyek vezetésével a tanítók bizandók meg; helyiségül a tantermek szolgáljanak.

2. Másodsorban az iskolán kívül eső oktatás feladata a földművesnépnek a népoktatási intézetekben szerzett elemi képzettségét kiegészíteni, ez által gazdasági boldogulásához szükséges értelmi és erkölsi készültséget megadni. E cél elérésére a leikészek, orvosok, tanítók és jegyzők által tartott gyakorlati irányú felolvasások szolgáljanak; e felolvasások az iskolatermekbe

is megtarthatók. Nagyközségekben már patronázsokat is lehet szervezni, melyek a közönség adakozásából vagy tagsági díjakból létesíthetők. A patronázsokat népkönyvtárakkal, ifjúsági egyesületekkel és daloskörökkel kapcsolatba kell hozni.

Ami a tétel második pontját illeti, oly városokban, ahol középiskolák is vannak, már föltétlenül önálló patronázsok szervezendők. E patronázsokat modern épületekben kell elhelyezni, ezek közadakozásból, tagdíjakból és az állam anyagi támogatásával létesíthetők. E tekintetben az Országos Magyar Katholikus Iskolaegyesülethez is lehet fordulni, amely 40 évi törlesztésre népoktatási intézetek részére építési kölcsönöket is engedélyez.

A városi patronázsok kettős tagozatban fejleszthetők áldásos működésüket.

1. Első tagozat a középiskolákban megszerzhető tudományosabb műveltséget igyekeznek a kereskedők, iparosok és kisebb polgári elem körében meghonosítani.

A tanfolyamok megtartását középiskolai tanárok teljesítenék, akik felolvasásaikat érdeklődés felkeltése és könnyebb megérthetőség szempontjából az Uránia egyesület által kiadott vetített képekkel illusztrálnak.

A városi patronázsokban a munkásnép művelésére könyvtárakat kell szervezni; dalosköröket, torna- és olvasó egyesületeket létesíteni. A városi tanfolyamoknak kapcsolatot kell fel tartani a vidék közművelődési, irodalmi, tudományos és egyéb kulturális egyesületeivel. A női patronázsokba a fenti követelményeken kívül még a háztartásban és a kézimunka tananyagát is be kell vonni, ezek vezetését a polgáriiskolai és tanítónőképző intézeti tanárnőkre kell bízni.

2. A második tagozat feladata lenne a társadalom tudományos képzettségű rétegeit a különböző eszmeáramlatokkal, politikai, gazdasági és közművelődési irányokkal megismertetni. E felső patronázsok tehát hivatva lesznek a társadalom főiskolai képzettségű rétegeit a különböző tudományok újabb viszonyaival megismertetni. Ily patronázsokat csak egyetemi székhelyeken lehetne szervezni. Ezeket kapcsolatba kell hozni muzeumi egyesületekkel, tudományos és irodalmi társaságokkal.

Ime vázlatosan kimutattam, miként lehetne a társadalomban patronázsok szervezésével a művelődést előmozdítani. Pártoljuk az iskolán kívül eső oktatást, mert csak az az ország boldog, amelynek népe művelt.

Tornanádaska.

Símkovits Sándor,
róm. kath. tanító.

II. A magyar beszéd tanításának módszere nem magyar ajkú iskolákban.

A magyar nyelv tanításról szóló 1879. évi XVIII. és az 1907. évi XXVI. és XXVII. §§. határozottan megkövetelik, hogy a nem magyar

ajkú iskolák tanítói a magyar beszédet a tanítás minden fokozatán gyakorolják, hogy így a gyermekek a beszédet tényleg elsajátíthassák.

Mitől függ a magyar beszéd sikeres tanítása?

A tanító megfelelő lelki tulajdonságától, a tárgy ismertetésétől, a helyes gyakorlattól, az értelmi belátástól és határozott akarattól. A módszer itt nem lehet más, mint a közvetlen, a direkt módszer; mert csakis ez vezet eredményre, célra.

A módszertani elvek adják meg a tanításban a magyar beszédre való szoktatásnak tervszerűségét. De nem elég csak ezeket megérteni, a lényeg az elveknek helyes alkalmazása. Nem elég a módszertani elveket csak betanulni. Meg kell figyelni a gyermeket, a gyermek természetes fejlődésmódját, eszközeit, fokozatát, föl kell keresni a fejlesztés eszközeit s végül, hogy ügyesebb mesterek munkáját tanulmányozzuk.

A módszer alkalmazásánál a tanítás eszközeit, a tanítás alakját, a tanítás alaptörvényeit, az anyag kiválasztását és beosztását kell különösen figyelemre méltatnunk.

Az alapvető munkát, ott, ahol óvoda van, ez végzi, ahol nincsen: az iskola I. és II. osztálya. A legfőbb tárgy: a beszéd- és értelemgyakorlatok, mintegy kínálkozik erre. Ha az alapot sikerrel leraktuk, akkor bizton fölépíthetjük erre a diszes épületet: a magyar beszédet, a magyar kulturát, a magyar géniuszt.

Mondja ki a jászó-tornai tanító-kör: hogy a magyar beszéd tanításának egyedüli célra vezető módszere: a direkt módszer. A kör szükségesnek tartja egy oly módszertani műnek a szerkesztését, amely a fiatal, kezdő tanítóknak biztos útmutatóul szolgál. Dolgoztassék ki tehát ilyen irányú munka, még pedig olyan tanítók által, akik huzamosb időn át nemzetiségi vidéken teljes sikerrel tanítják a magyar beszédet.

Végül az olyan tanító-körökben, amelynek területén más ajkú iskolák is vannak: ez az ügy állandóan napirenden tartassék és minden tanítói összejövetel alkalmával vitassák meg e tételt, mondják el észrevételeiket, tapasztalataikat. A magyar beszédre való tanítás elsőrendű nemzeti föladat. Érdemes, hogy az az általános és állandó érdeklődés tárgyát képezze.

Az 1908. május hó 6-án Jászón tartott tanítógyűlés határozatából.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Felhívás az Országos Kath. Tanítói Segélyalap által adományozandó ösztöndíjak és segélyek tárgyában. Kivonat az esztergomi főegyházmegye f. évi X. körleveléből. Az érdekelteknek figyelmébe való ajánlás végett közlöm az alábbi felhívást: Az Országos Kath. Tanítói Segélyalap mindazon t. tagjait, akik az alapszabályok 8. és 15. §-ai értelmében jogosítva vannak ösztöndíjak vagy segélypénzek adományozása iránt folyamodni, van szerencsém ezennel felkérni, hogy kellően felszerelt folyamodványokat az alapszabályok 18. §-a szerint az alapgyűjtő-bizottság vagy a kerületi tanfelügyelői hivatal útján f. évi július 15-ig az illető

főtiszt. egyházmegyei hatósághoz beterjeszteni sziveskedjenek. Tájékoztató tisztelettel megjegyzem, hogy a középponti bizottság határozata értelmében a folyamodványt, a benne foglalt adatok és indokok hitelesítése végett alá kell iratni az illetékes plébániai hivatal által. Ezen hitelesítés sem községi sem működési bizonyítvánnyal nem helyettesíthető. Ami a melléklendő iskolai bizonyítványokat illeti, miután a középponti bizottság csak augusztus utolsó napjaiban tarthatja üléseit és így a folyamodványokat az iskolai beiratások idejéig nem intézheti el, kizárólagosan hiteles másolatokban méltóztassék benyújtani. A folyamodványok mellé az új tagsági könyvecskék is esatolandók. Tudtomm továbbá, hogy segélyben csak azok a t. tagok részesülhetnek, akik legalább három év óta nem éveztek az alap jövéteményét. A folyamodványban azért világosan megemlítem kérem, mikor és mióta segélyben részesült a folyamodó, esetleg gyermekei életének és mióta ösztöndíjat. Vegül a t. tagok érdekében kiemelnédek tartom, hogy azok a folyamodványok, amelyekhez tagsági könyvecské nem mellékelte; továbbá amelyek nem az egyházi hatóságok útján, vagy a kifizető határidőn túl érkeznek be, nem fognak figyelembe vételni. Budapest, 1908. évi május hó 1-én. Dr. Walter Gyula p. prelátus, kanonok, papi, kormányzó, a Segélyalap elnöke.

Ösztöndíj pályázati hirdetés. A Szombathely-egyház. róm. kath. tanítóegyesület a Ferenc-József-Tanítók Házában a főlvételt biztosító alapítványára pályázatot hirdet. Folyamodhatnak arra mindazok az ifjak, akik a budapesti tudomány- és műegyetem, vagy egyéb fő- és szakiskolák szorgalmas és példás magaviseletű hallgatói, akiknek apjuk, illetőleg anyjuk tanár, tanító vagy óvó, a mi tanítóegyesületünknek és annak segítő-ösztályának legalább öt év óta tagja és az Elvös-kalap jövéteményeire egyébként is jogosult. A folyamodók kötelesek folyamodványukat hozzám, mint az egyesület elnökéhez, kellőleg felszerelve június 30-ig benyújtani. Melléklendő: 1. iskolai bizonyítvány, 2. keresztlevel, 3. az az okirat, mely szerint a főlvételt jogosan kéri, 4. vagyoni és családi viszonyairól szóló hiteles és numerált bizonyítvány, 5. hatósági orvosi bizonyítvány. Sarvartó, 1908. május 21-én. Barabás György s. k., elnök.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A vas-egyházmegyei kath. tanítói egyesület júli-gottholdi esperesi egyesített körének 1908. évi június hó 4-én Maria-Besnyőn tartandó évi rendes közgyűlésére van szerencsénk a kör tagjait és a tanúgy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívni. A tárgysorozat főbb pontjai: 9^{1/2} órákor szentmise. A tanúgyre vonatkozó egyházmegyei rendeleteinek tudomásul vétele. Szabolcs Ignác értekezése a fatási elemi népiskolázásról. Boldog, 1908. május 14. Szabolcs Ignác tan. egy. vil. elnök. Klárk László tan. egy. egyh. elnök., ker. esperes plébános.

Meghívó. A bajóthi, esztergomi és párkányi tanítói körökből alakult «Esztergom-cidéli róm. kath. Népművelési Egyesület» f. évi június hó 3-án d. e. fél 10 órákor az esztergomi városháza nagytermében rendes évi közgyűlést tart, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja az Elnök. Esztergom, 1908. május 21. Tárgysorozat: A közgyűlést 9 órákor szentmise előzi meg a belvárosi plébániatemplomban, melyen a tanítóképző ifjúsági énekkara énekel. Reformtörvények a tanítóképzés terén. Ismerteti: Guzsányi Vilmos esztergomi tanítóképző intézeti igazgató. A feminizmus egyházi szempontból. Felolvasás, tartja: Keményffy Kálmán. A tanítói nyugdíjtörvény revíziója. Előadó: Bertalan Vince. A megyei tanítók jogvédő bizottsága. Előadó: Szabolcs Roman. Indítványok. Gyűlés után az esztergomi tanítóképző intézet ifjúságának kezimunka- és rajzkiállítását

bemutatták: Klinda Károly, a kézügyességi oktatás tanára, ki a slójdantitástról és Haber János rajztanár, ki a tanítóképzők új irányú rajzoktatásáról tart rövid ismertetést. Ebéd után a főszekesegyházi kincstartás méltóságos Bogisich Mihály e. püspök úr megmutatja az érdeklődő tanítóknak. D. u. 4 óra 40 perckor kirándulás Kovácspatakhoz. A közgyűlést megelőző napon, június hó 2-án d. u. 5 órákor az Esztergomi Kath. Legényegylet nagytermében az egyházmegyeiben működő tanítói körök elnökei s kiküldött képviselői az egyházmegyei központi szövetség megalakítása tárgyában értekezletet tartanak, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja az előkészítő bizottság.

Meghívó. A «Gyergyói róm. kath. tanítóegyesület» 1908. évi június hó 3-án d. e. 9 órától kezdődőleg a ditrói központi elemi népiskolánál rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület t. tagjait és a tanúgy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. A tárgysorozat főbb pontjai. Kilenc órákor szentmise-hallgatás. A «gyermeki játékok használata» címmel felolvas ifj. Józsa Sándor. Szavai: Horváth Mihály. Onkőpköröri jelentések. A gazdasági ism. iskolákról értekezik Pall Albert. Szárhegyen, 1908. évi május 18-án. László Dénes elnök. Oláh Gyula jegyző.

Meghívó a «Zomborvidéki róm. kath. tanítóegyesület» 1908. évi évi június hó 11-én Zomborban, a központi fiú-iskolában tartandó közgyűlésére. A tárgysorozat főbb pontjai. Szentmise a plébániatemplomban d. e. 9^{1/2} órákor. A katolikus segélyalap gyűjtő-bizottság pénztárnokának jelentése. A közgyűlés ügyrendjének végleges megállapítása. «A tanítók- és különösen a kath. tanítók jogvédelme. Lékintettel az új törvényben levő fegyelmi szabályokra» című tétel felolvasása és megvitatása. A tanúgy terén az 1907/8. tanév alatt észlelt főbb mozzanatokról jelentéstétel. Bezdán, 1908. évi május hó 18-án. Meszner István s. k., egyesületi m. elnök. Nagy János s. k., egyesületi jegyző.

Meghívó. A «Kassavideki róm. kath. tanítóegylet» kassai köre által 1908. június 11-én d. e. Abauj-Szakalyban tartandó tavaszi rendes közgyűlésre a t. kártársak (tanítóné, tanító) s főtisztelendő plébános urak, valamint a tanúgybarátok tisztelettel meghívhatnak. A tárgysorozat főbb pontjai. Reggel 9 órákor szentmise. Gyakorlati tanítást tart Nyulassy Viktor. Elnöki megnyitó beszéd. Eszmeesere a gyakorlati tanítás felett. A központi választmány által kifizűött tételekre beérkezett pályamunkák felolvasása és beszédese. A szabadon választott értekezések felolvasása és megbeszélése. A jövő gyűlés helyének kijelölése. Indítványok. Miután közgyűlést évenként csak egyszer tartunk, kérem a rendes és pártoló tag urakat, hogy a gyűlésen okvetlenül és pontosan sziveskedjenek megjelenni. Továbbá szükséges azt is tudnia házigazdánkunk, hogy a közös ebédhen hányan vesznek részt, azért kérem sziveskedjenek megjelenésüket nála bejelenteni, mert ezzel a házigazdát sok fölösleges kiadástól megkíméljük. Az elmaradás indokolása bejelentendő. Enyiczén, 1908. május 20-án. Elnökség.

Tanítógyűlés. A Tuda Kisbér-cidéli róm. kath. néptanítók egyesületének «Kisbéri Köre» f. 1908. évi május hó 23-án Ácson tartotta rendes tavaszi közgyűlését, melyen a kör tagjai igen szép számban vettek részt. Esztergályos József elnöki megnyitója előtt az egybegyűlte 10 órákor szentmisét hallgattak. A tárgysorozat főbb pontjai voltak: Elnöki jelentés. Előadta Hegedűs János. Vitatétel: «A madarak napja». Előadta Csöngrády Béla. A természet utáni rajzolás. Előadta Tóth László. A tanítói nyugdíjtörvény revíziója. Előadta Pásztor Imre. Indítványok. Az egyleti és segélyalapi tagsági-díjak befizetése után a Szózat elnéklésével a gyűlés véget ért.

Meghívó. A «Trencsényi, vágontúli esp. ker. róm. kath. tanítók köre» f. évi június 11-én Bosáczon rendes közgyűlést tart, melyre a kör t. tagjait és a tanúgybarátokat tisztelettel meghívom. Kelt Felsőszűcsén, 1908. május 20-án. Balázs József, felsőszűcsi kántortanító, világi elnök.

IRODALOM.

A Tanítók Evkönyvének — mely rövidesen kerül a sajtó alól — tartalmát már hónapok óta szinte hátról-hátra ismertettük lapunk hasábjain s még mindig egész özöne van hátra ama dolgoknak, melyekről eddig még említést sem tettünk. *Wohlmuth Ernő* szerkesztői bevezetője élénk világításba helyezi a néptanítót, mint szociális tényezőt. *Friedreich István* középiskolai tanár, írói nevén *Görcsösi Dénes*, «A tanítók és a szabadtanítás» című magvas cikkében napjaink egyik legaktuálisabb témájáról mondja el az író közismert tudományosságánál és egyéniségénél fogva is súlyosan a lathá eső és irányító nézeteit. *Pacséry Károly dr.* kir. tanfelügyelő és *Székely Károly* székesfővárosi tanító «A tanítók járandóságai» címen bőséges tapasztalataikból merített szakszerűséggel és tökéletes tájékozottsággal adnak útmutatást az 1907. évi XXVII. törvényekről. *Farkas Zsigmond* plébános, az ismeretes Kneipp-aposztol, a maga élénk, lelkes modorában, zamatos, színes nyelven oktat ki a *természetes élet és gyógyító-mólok* áldásairól. Az Evkönyv 1908. szept. 1-től 1909. aug. 31-ig terjedő naptári részt is tartalmaz. 1, 2, 3, 4, 5 és 6 tanítós óraterveket is közöl, közrehoesztja iskoláink egyházi főhatóságainak (püspökök és egyházi főtanfelügyelők), a kultuszminiszterium idevágó ügyosztályainak, a tanítóképzőintézeteknek, a kir. tanfelügyelőségeknek stb. jegyzékét, az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács és a Kath. Tanítók Százias Bizottságának hivatalos névsorát. Az iskolai, ifjúsági és népkönyvtárakról, a tankönyvekről a Népszövetségről és egyéb népművelési intézményekről szóló ismertetések mellett még egész sereg közimény szolgálja a Tanítók Evkönyvének célját: minden irányban szükséges ismeretekkel felvértezni a tanítót, hogy hivatását mennél tökéletesebben, teljes öntudatossággal tölthesse be.

Katholikus falusi iskolák Olvasó- és Tankönyve osztatlan népiskolák együtt tanítandó III—IV.: V. és VI. osztályai használatára. **Az új tanterv alapján** szerkesztette és írta: *Ember Károly*. A könyv tartalma: 1. Hiteközlési olvasmányok III—IV. osztályok számára. 2. Földrajz. 3. Természetrajz. 4. Természettan. 5. Gazdaságtan. 6. Történelem. 7. Alkotmánytan. 8. Egészségtan. 9. Magyar nyelv és fogalmazás. 10. Hiteközlési olvasmányok V—VI. osztályok számára. Hetedik kiadás. Budapest. **A Szent-István-Társulat kiadványa.** *Értesítő füzet.* A katolikus osztatlan népiskolákban a nevelés és oktatás igen bevált eszköze ezen **Olvasó- és Tankönyv.** Azokat a nehézségeket, amelyekkel az osztatlan iskola tanítója küzd, sok tekintetben megkönnyíti egy jól megválasztott olvasó- és tankönyv. Ilyen ez a könyv is. Szívemesítő és ismeretterjesztő olvasmányai felollik a tanterv teljes anyagát anélkül, hogy a könyvnek száraz tankönyvjellege volna és ezzel töltőlegessé teszi azt, hogy az osztatlan iskola az egyes tárgyakhoz külön-külön tankönyveket is használjon. A növendékek a III. osztálytól a VI. osztályig ugyanazt a könyvet használják, de minden évben új anyagot ölel fel abból a tanítás. A könyv pedagógiai helyes érzékkel, jó és egyszerű magyarsággal dolgozza föl az anyagot, szigorúan szem előtt tartva az új tanterv kívánalmait. A párhuzamos tanmenethez (III—IV. oszt. Egyik év; Másik év. V—VI. oszt. Egyik év; Másik év) a tartalomjegyzék beosztása nyújt irányítást. A könyv ára oly csekély, hogy azt, tekintettel arra, hogy a gyermek III—VI. osztályig használhatja, még a legszegényebb szülő is készséggel megvásárolhatja, így megkönnyíti a tanulóknak olvasó- és tankönyvekkel való ellátását, ami a falusi iskoláknál egyik nagy kérdése a rendszeres iskolázatásnak. Tanítói tiszteletplédányok iránt tessék a kiadó Szent-István-Társulathoz fordulni.

A Szent-István-Társulat pártoló tagjainak jutaléka. Immár ötödik éve annak, hogy első kath. irodalmi intézetünk újjáalakított alapszabályai keretében megalapítottunk a népies pártoló tagsági osztályt, melynek tagjai az évi 2 korona tagdíj fejében 4 kötet könyvet kapnak illetményül. Hogy ezek az illetményül adott könyvek

mily megfelelők és mennyire alkalmasak kath. néptanítók szellemi szükségleteinek kielégítésére, arra elegendő bizonyosság a tagoknak évről-évre való rohamos szaporodása s hogy számokkal is bizonyítsunk: 1906-ban 11.000 volt a tagok száma, míg 1907-ben már 16.000-re emelkedett. Előreláthatólag ez az emelkedési arány a jelen évben is megmarad, sőt fokozódik is, amint a jelek mutatják, mert — értesülésünk szerint — már a folyó évre is, minden felszólítás nélkül, közel ezernyi tag jelentkezett. A ideai tagilletmények különben is a legteljesebb elismerést érdemelik meg. *A Szent-István-Társulat Naptára az 1909. évre* az előző évekéhez hasonlóan változatlan, gazdag, értékes tartalmú lesz, sőt — szokása szerint — ez évben is tetemesen gyarapodni fog, hogy így megtartsa a maga számára a közvélemény évről-évre megújított elismerését, mely szerint: ez a naptár a magyar kalendáriumok legértékesebbike. *Vegecs Kálmán* pompás, élvezetes könyvének, az *Új Kis Tükörnek* III. kötete jelenik meg ez évben, hogy a vidám kedély, a talpraesett tréfa szívet-lelket gyönyörködtető köntöseiben hordja a természettudományok mindenképen hasznos ismereteit. Bárki részére is nagyértékű e könyvecske, de főképp néptanítók s azok számára megbecsülhetetlen, akik a felnöttek oktatása vagy a szabadtanítás kurzusain előadókul szerepelnek. A két előző kötet is megszerzhető 60—60 filléres árban. A tagilletmény harmadik része *A kis gazda útmutatója* című mezőgazdasági tanácsadó lesz, az alapos szakismereteiről ország-szerte ismert gazdasági népies író: *Herváth E. János* tollából. E körül-metszett, zamatos magyarsággal megírt könyv az újabb, okszerűbb alapokra fektetett gazdálkodás minden részletéről kimerítő, biztos tájékoztatást ad. Akik eltérő élethivatásuknál fogva e könyvet nem használhatják, azok az *Új Kis Tükör* bármelyik előző részére jogot tarthatnak. A negyedik rész egy nagy albumaiaké, képes s tartalmánál fogva is általános értékű könyv lesz: a *Szentek leve.* A Zalkáéhoz vagy Vogeleéhoz hasonló terjedelmű népszerű Szentek Élete már évek előtt kifogyott könyvpiacunkról s az állandó és nagyarányú kereslet is arról tanuskodik, hogy ily könyvnek a kiadása ma mindenképen megokolt. Ily gazdag jutalék révén az idén is természetes lesz a Szent-István-Társulat pártoló tagjainak gyarapodása. A tagdíjak és jelentkezések a Társulat igazgatóságához (Budapest, VIII., Szentkirályi u. 28.) küldendők.

ABC és Olvasókönyv nyelgyakorlatokkal. *I. Rész.* Az osztatlan és osztatlan nem magyar tanítási nyelvű kath. népiskolák II. osztálya számára. Írták és szerkesztették *Ember Károly*, *Margittay József* és *Mihalicska János*. Kiadja a Szent-István-Társulat. Az 1907. évi XXVII. t.-e. intézkedései a magyar beszéd tanítását szigorúan előírják nem csak az államszegélyt élvező nem magyar tanítási nyelvű iskolákra, hanem a törvény 19. §-sa értelmében minden nem magyar tanítási nyelvű népiskolára egyformán. A kath. népiskolák ez ideig még nem rendelkeztek oly olvasó- és nyelgyakorló könyvvel, amely szorosán véve kath. iskolák számára iratott volna és a magyar beszéd tanítását szigorúan a direkt módszer alapján szolgáltatta. E hiányon segít a Szent-István-Társulat s a magyar beszéd tanításának sikeres oktatását óhajtja előmozdítani akkor, midőn a nem magyar tanítási nyelvű kath. iskolák új tantervének megfelelően szerkesztett ezen kézikönyveket az 1908/9 tanévre kiadja. Ezen kézikönyveket szerkesztő tanfőnök neve, elég garanciát nyújt arra, hogy a Szent-István-Társulat kiadásában megjelenő *Olvasó és nyelgyakorló* könyveket az érdekelte hazai kath. tanítóság teljes bizalommal fogadhassa. Szerzők úgy szerkesztették könyveiket, hogy azokat német, lat, román, horvát, szerb tantervű iskolák egyformán használhassák. A könyvek módszere, a gyakorlat által kipróbált direkt módszer, amelynek alkalmazásához szerzők rövid módszeres utasítást csatolnak a tanítók tájékoztatása céljából. A jövő iskolai évre megjelenik még a II. rész a III. oszt. és a III. rész a IV. oszt. számára. A kath. tankönyvpiacra megjelenő ezen várva-várt tankönyvekre felhívjuk olvasó-

sóink figyelmét. E könyveket részletesen is ismertetni fogunk.

Katholikus nevelés. A hittanok és hitoktatók egyesületének szakközlönye. Az 5. szám tartalma: A tanítás alakjai. (Sipos.) Antipathia és szimpatia az iskolában. (Hévei.) A középiskolai hitnevelés nehézségei. (Schütz.) Az átdolgozott katekizmusok. (Becker.) Első gyónók oktatása. (Magócs.) Tétéles törvényeink a hitoktatásban és népiskoláinkban. (Becker.) Vegyések (a pápai díszabulról, illusztrálva). — Irodalom — A folyóirat ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona. (Szerkesztő: Auber mann Miklós, Budapest, IV., Váci utca 45.)

Kantor újság. 1-ső évfolyam. 10-ik szám. Katholikus egyházzenei szúklap. Megjelenik minden hó 10-én és 25-én. Felelős szerkesztő: Réffy Lajos. Főmunkatárs: Székely István. Zenei részért felelős: Réffy J. Iván. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászózsna. Előfizetési árak: Fél év 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Hirdetések: egész oldal 80 korona, fél oldal 15 kor., negyed oldal 7 korona 50 fillér. (Többszöri hirdetésnél árendedmény.) Havonként egyszer orgonaműveléklet. **A 10-ik szám tartalma:** Kantoroktól. Tárkányi énektár. Szalmaláng. Alapszabály. Tárca. Zeneirodalom. Szerkesztői üzenetek. Hirdetések.

A lösevidéki róm. kath. néptanító-egyesület évkönyve. Szerkesztette: Berzevicsky Kálmán egyesületi főjegyző Igón. A tartalmas füzetben olvasható: Dr. Berzevicsky János ünnepi beszéde. Dr. Kolny Ferenc elnöki megnyitói beszéde. Felté Károlynak az egyesület 25 éves fennállása ünnepének alkalmára írt költemény. Az ünnepi közgyűlés jegyzőkönyve (1907. okt. 15.) ezt követik a vegyes közlések és a lösevidéki róm. kath. néptanító-egyesület nevéjegyzéke. Szerző kéri tagtársait, hogy lakásállítatásukat az egyesületi főjegyzőnél egy levelezőlapon bejelenteni sziveskedjenek.

Ovás!

Az utóbbi hetekben szinte napról-napra küldenek nekünk vidékről panaszos levelek kíséretében elismervényeket, melyek Pater Cohem: „Jézus, Mária, Szent József” című munkájának megrendelését és kifizetését igazolják. A jelek arra mutatnak, hogy egy vagy több szelvényes utazó már hetek óta rendszeresen csalja a jóhiszemű katolikus közönséget s főleg a zárdákat, felhasználva a Szent-István-Társulat nevét, sőt ajánlóleveleket mutatnak fel dr. Giesswein Sándor alelnök, dr. Mihályi Ákos egyetemi tanár s mások hamisított aláírásával. Miatán Pater Cohem Jentí művét a Szent-István-Társulat nem tartja rak táron, utazóival sem terjeszti, megbízó levél pedig csak Timónsky János és Szabó Ferenc társulati tisztviselőknak adatott, kik ezenkívül személyazonosságukat arcképes vasuti jegyükkel igazolhatják, miután továbbá a Szent-István-Társulat utazói pénzt semmi címen nem fogadnak el, mert erre egyáltalán nemeseinek is fölhatalmazva, kérünk mindenkit, hogy utazók jelentkezésénél kellő óvatossággal járjanak el s ha az illető a Szent-István-Társulat nevében a megrendelésre előleget kér vagy bajlandó fölvenni, akkor tessék az ilyen szelvényt a hatóságoknak átadni. Tisztelettel a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t. könyvkiadói osztálya.

VEGYESEK.

Tanszereket és teljes iskolai berendezéseket jutányosan és előnyös fizetési feltételek mellett szállit s költségvetésekkel készséggel szolgál a Szent-István-Tar-

sulat könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t. Budapestben.

Az országos kath. Tanügyi Tanács elnöksége ülést tartott f. hó 24-én Budapestben. Az elnökségi ülés megállapította az idei 100-as bizottsági ülés rendezésének módozatait. Kiküldte a rendezőbizottságot dr. Zelliger Vilmos pápai káplán, hittanár elnöklése alatt. Elintézte a Tanács folyó ügyeit és a legutóbb tartott Tanács-ülés határozatainak végrehajtásáról is gondoskodott.

Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület központi irodája megkezdte működését. Az iroda a nagymélt. püspöki kar tagjaihoz folyamodást intézett, amelyben kérelmezte, hogy rendeljék el az Iskolaegyesület egyházmegyei köreinek és plébániai csoportjainak megalkatását. A szervezett körök és csoportok azután küldjék ki azt a képviselőt, akit a Gazdák biztositó intézete a biztosítások közvetítése céljából kinevezzen.

Szűz Máriás lobogó alatt. Másfél ezret meghaladó ifjú, öreg, iparos, munkás, tisztviselő, egyetemet hallgató, actív tiszt, stb. ment végig Mária-énekek zengedezése mellett a főváros utcáin a keleti-pályaudvarhoz, hogy szűz Anyánk kegyhelyére Mária Besnyőre zárandóknak a kegyhelyen d. e. szentmise, d. u. szentbeszéd és litánia volt, ezután népgyűlés a templom udvarán. A népgyűlés végeztével a zarándoklat visszavonult Budapestre. Mily felséges látvány volt szemlélni azt a pár ezer embert, akik gyertyával kezökben végig haladtak a főváros utcáin, mily magasztos volt látni a társadalom minden egyes osztályát együtt, amint a szűz Máriás lobogó alatt énekszóval a legnagyobb rendben tettek tanúságot katholicitásuk mellett. Nemde biztató jel, hogy Budapestben, ahol a hitélet oly lanyha, mindig többen és többen elzarándokolnak Mária Besnyőre, hogy ott lélekben megerősödjének. Eme zarándoklatban — bár kis számmal — foy. tanítók is részt vettek. Elmentek, mert meg vannak győződve, hogy csak úgy felelhetnek meg kettős hivatásuknak igazán, mint a társadalom tagja, mint a család feje, mint pedig nevelő tanító, ha beuntuk Krisztus szelleme él. Tudva azt, hogy tanításunknak vallás-erkölcsi alapon kell nyugodni. Méltán örömmel emlékezünk meg e hó 25-ki zarándoklatról, mert azon kartársaink is résztvettek abban, akik belátták, hogy csak az tudja a reá bizott gyermekeket harmonikusan nevelni, aki maga is él az egyház által nyújtott eszközökkel. Mert mit ér a tudás, Isten nélkül! Nemes munkánkra erőt, kitartást a szeretetben keressük. A szeretet az, amely beragyogja utunkat. Csak a vallásos ember tud Istennek tetsző módon cselekedni. Ekartársak jó példával jártak elől. Báresak eme jó példa minél több követőre találna, hogy tanítóink, mint kath. férfiak, mint kath. nevelők, akikre a jövőendő polgárai vannak bízva, mintaképek legyenek. Egy kongreganista.

Szerkesztői üzenetek.

P. O. A nyugdíjas állapotban elhalt férj özvegyének már a férj halálát követő hó 1-től segélypénz folyosítatik. A segélypénz az elhalt férj nyugdíjba beszámítható jövedelmének 50%-ka, 1200 koronán felül 20%. Folyamodni kell az illető hatóságokhoz. A kérvényre 1 kor. bélyeg ragasztandó. Mellékletek: halálesetet igazoló lelkeszi bizonyítvány, házasságlevél, nyugdíjkönyvecske. — **M. J.** Intézkedünk. — **Sz. P.** A szorgalmi idő 10 hónap, falun meg van engedve a 8 hónap, de ha betartható a szorgalmi idő, ez a népnevelés javára történik. A vizsgálati időt az iskolaszék tüzi ki. — **T. G.** Közzétettük. Köszönet. — **E. M.** Megkaptuk. Amit lehet, megteszünk. — **Z. P.** Köszönet az értesítésért. — **Sz. R.** A felhívást közzétettük. — **B. J.** Közzétettük. — **M. J.** A kath. nem magyar tanítási nyelvű iskolák tantervét a nagyméltóságú püspöki kar megerősítette és a Tanácsot utasította, hogy azt kinyomassa és kiadja. Ha megjelent, részletesen ismertetjük..

Felelős szerkesztő: Ember Károly.

Kérem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A bélai róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetek. Javadalom: két szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás. 5 hold 1230 □ öl szántóföld, 300 □ öl kert. Fizetés: a községtől 160 kor., meckaváltság 140 kor., államségély 504 kor. s a törv. ötödéves korpótlék: a hívektől munkaváltság 80 kor., zsellérektől 6 véka rozs, tandíjváltás 16 kor. A pályázati kérvények július 10-ig az alulírotthoz küldendők. A választást július 12-én d. e. a pályázók személyes jelenlétében fogom megtartani. Megválasztott állását folyó évi szeptember 1-én elfoglalni tartozik. *Zlatnyánszky János* iskolaszéki elnök, Muzsla. 139 1-3

Győri püspöki megye.

Szabadbárándi róm. kath. kántortanítói állásra június 22-ig pályázatot hirdetünk. Kántortanítói jövedelme hivatalos összeírás szerint 1431-98 kor. Sekrestyei teendők esetleges szerződés szerint. *Iskolaszék.* 136 1-1

Rábafehérvári róm. kath. iskolaszéke pályázatot hirdet június 20-ig egy osztálytanítói állásra. Javadalma 800 kor., fizetési megemlékezés folyamatban. Állás szeptember 1-én foglalandó el. Kérvények *plébániahivatal.* Beled (Sopron m.) címre intézendők. 137 1-2

Sopronmegyei Répecesarud horvátjákú községben megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. Jövedelme: 2 szobából, konyhából, étéskamrából és gazdasági épületekből álló szabad lakáson kívül: készpénzben 238-98 kor., a községi pénztárból negyedévi előleges részletekben, 52-97 kor., a templom- és alapítványi pénztárból, borváltság címén 24-22 kor., párpenz 8-06 kor., stóla-jövedelem évi átlaga díjlevél szerint 26-70 kor. Ingatlanokban 480 □ öl rét, 4 kat. hold 1227 □ öl szántó, melyből 1 kat. hold 984 □ öl részt a hívek megmunkálnak: mindez évi pénzegyenértéke 214-48 kor. Terményekben minden negyedtelek után 1/3 pozsonyi mérő buza, összesen átlag 6-30 métermáza, és ugyanannyi rozs, összesen átlag 6 métermáza: ezek évi pénzegyenértéke 181-49 kor. Vegre 6 öl kemény hasábfához szállítva 108 kor. és kert hiányában 20 kor. Sekrestyeteendők végzéseért ha elvállalja, külön díjazás jár. A folyamodványok a róm. kath. iskolaszék elnökéhez június 11-ig intézendők az állás azonban csak szeptember 1-én foglalandó el. Répecesarud, u. p. Alsópalya. *Az iskolaszék.* 138 1-1

Veszprémi egyházmegye.

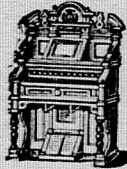
Az ugodi (Veszprém m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. Jövedelme: 1. Tandíjból 220 kor., 2. Gazdasági ismétlősök tanításáért 100 kor., 3. Párpenz 50 kor., 4. 2500 lélek után stólaris jövedelem 60 kor., 5. Ünnepi járulék 8 kor., 6. Két szekér széna helyett 40 kor., 7. Lélekarangozás címén 12-60 korona, 8. 11-5 kat. hold szántóföld jövedelme 80-90 kor., 9. Munkamegváltás 200 kor., 10. Minden különkenyeren levő pártól egynegyed eregetett pozsonyi mérő rostált rozs (70 mérő a 6 kor.) 420 kor., 11. 28 méter tűzifa a házhoz hordva 100 kor. Összesen 1271-50 kor. Lakás: 200 padlózott szoba, konyha, kamra, istálló, pince, olak 28-282 □ öl házikert. Okleveles kántortanítók kérvényeiket június 11-ig az iskolaszékhez intézve nyújtják be, mely napon d. e. 9 órakor az énekpróbán személyesen tartoznak megjelenni. Az állást június 29-ig elfoglalni s a megválasztott kántortanító fizetését június 1-től kapja. Szalmát és trágyát a kántortanító elfoglalhatja. 135 1-1

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ és TSA

Budapest, X., Delej-utca 11/B (Tisztviselőtelep.)

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekkel templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomáig. Tanerőknél s lelkeseknek különös szívalégek. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve. 796

Részletes tanmenet

(készen tananyagbeosztás és órarend) a róm. kath. püspöki tanterv alapján az I és II tanítói iskola számára. Megrendelhető megjelenésig (július 1-ig) 4 korona előfizetési, azután 5 korona bolti áron. A tanmenet készítéséhez csinos nyomtatványfüzet a VI. osztály számára 2 korona, a IV. osztály számára 1.80 korona, a III. osztály számára 1.60 korona, a II. osztály számára 1.40 korona, az I. osztály számára 1 korona, az Államségély-kérvény és mellékletei 2 korona, A Népművelési Egyletek Szervezése 1 korona előleges beküldése mellett

Gyerkés Mihály igazg.-tanítónál Székelyudvarhely.

712

Elismert csak elsőrangú műremek a valódi

ZIMMERMANN-féle

HARMONIUMOK

házi, iskolai és templomi célokra.

Tanároknak részletfizetésre megegyezés szerint.

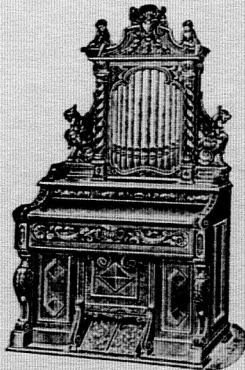
Nagyon ajánlatos különlegesség:

ZIMMERMANN-féle iskolaharmoniumok 170, 190 és 220 K.

Képviselő Ausztria-Magyarország részére:

HÖRL NÁNDOR POZSONY, Ventur-utca 24.

Képes árjegyzék ingyen.

Különlegesség! 456 Különlegesség!

Valódi elsőrendű külföldi

□□□□ Pianinót □□□□

= közpárákban szállít =

Hörl Nándor Pozsony, Ventur-utca 24.

Ifjúsági iratok elemi iskolás tanulók számára.

A jó olvasmány, ha hozzáilleszkedik az iskolai oktatáshoz, legerősebb támasza ennek az oktatás-nak. A hitvallás, történelem, természettudományok vagy földrajz körébe vágó ismereteket, a becsületet, erkölcös életre vezérlő elveket, melyekkel a jó tanító megtöltötte tanítványai szívét és lelkét, egy-egy hasonló irattal fűzheti vagy könyvecskére úgy megrögzítheti, hogy azután a bajjal-nyomorúsággal teljes évek hossza sora sem lesz elegendő azok eltompítására, elhalványítására. Igen jól ismerik a könyv s főképen a leány olvasmányok ilyen maradandó hatását a hazát és vallást gyűlölő szociáldemokraták s ezért irigységgel országtársai a szóbeli agitáció mellett éppen a nép s az új benyomások iránt fogékony ifjúság számára készült olvasmányok terjesztéséből áll. Könyvek, füzetek mérget, szellemi nyavalyákat, erkölcsi mélyletet terjesztenek. Azoknak már a kézbevétele is fertőz. Ismerve az olvasmányok roppant jelentőségét, a Szent-István-Társulat már 60 év óta igyekszik jó könyvekkel, füzetekkel ellátni a magyar nép aranyát-magyját. Alább felsorolt ifjúsági iratait — melyek azonban csak esekely hányada nagyszámú ilyen kiadványunk — évek óta olvassa sok tanulóval és lelki nemesedéssel ezer meg ezer magyar ifjú. Hiszen a többi tanulóknak szellemi tápláléka fog a Szent-István-Társulat könyvei közül kikerülni, amint több magyar embernek jóvendő életéről remélhetjük, hogy az nem az igazatok istentelen és hazátlan tanai, hanem az Apuzsentegeház parancsát és edes hazánk szeretete szerint fog igazodni. A közel-dő évekig jutalmunk könyv-osztásra való tekintettel melegen ajánljuk a tanító uraknak következő ifjúsági iratainkat:

Anh! A. Falusi gyermekek könyve. Két képpel. Kötve ...	Kor. —,80	Ifjúság öröme. IV. kötet. Egyszerű kiadás félévazonkötésben ...	Kor. 1,60
Aranka, vagy: Az igazatosság diadala a kegyettség fölött. Kötve ...	1,—	Finom kiadás vászonkötésben ...	2,40
Aschenbrenner József. Aranykönyv. G. <i>Bevezetés</i> a franciából. Kepekkel. Vászonzonba kötve ...	2,60	V. kötet. Egyszerű kiad. félévazonköt. Finom kiadás vászonkötésben ...	1,60 2,40
B. Büttner Lina. Amit a csillagok látnak. Elbeszélés az ifjúság számára. Kepekkel. Félévazonkötésben ...	1,40	Kincs István. Romok a rom fölött. Történelmi elbeszélés. Kötve ...	1,80
— 10 évi találkozó. Elbeszélés fiatal leányok számára. Kepekkel. Vászonzonba kötve ...	2,—	— A testvérek. Ifjúsági elbeszélés. Két képpel. Második kiadás. Kötve ...	—,80
Czike Imre. Pórharcok. Számos képpel. Kötve ...	1,20	— A vadon gyermeke. Ifjúsági elbeszélés. Két képpel. Kötve ...	—,80
Dedek-Cresceens Lajos. Mária-legendák. A Magyar ifjúság számára. Udvary Géza rajzaival. Kötve ...	2,40	Népiratkák a magyar történelem köréből: <i>Mátyás király, a nép barátja.</i> (38. sz.) ...	—,06
Demény Dezső. A Trifolium vagy három borsódar palandjai, melyeket az ifjúság epikésére mond a Trifolium egyik tagja. Kepekkel. Félévazonba kötve ...	—,60	— <i>Szent László király.</i> (95. szám.) ...	—,12
— Anlárosság és tünetszög. Ifjúsági elbeszélés Mexikó meghódítása idejéből. 4 kép. Kötve ...	2,—	— <i>Borára derű, vagy: az 1867-iki kiegyezés története.</i> (63. szám.) ...	—,12
Domonkos István. Buzdák a szántóföldön. Elbeszélések. Füzve ...	—,40	— <i>A magyar szent korona és a koronázási jelvények.</i> (64. szám.) ...	—,16
Györfly János. Új magyar köszöntő. Csak a ünnepek alkalmára való köszöntések. Versekben, levél- és beszédalakban szülők, nagyszülők, rokonok, tanítók és ismerősökhöz stb. A tanulóifjúság és felnőttek számára. Kötve ...	1,—	— <i>Ezer esztendő, vagy: a magyarok honfoglalása.</i> (114. szám.) ...	—,06
— Magyar Szavalkönyv. Válogatott költemények. I. füzet. Az elemi fiú- és leányiskolák I. és II. osztályú növendékei számára, valamint magánhasználatra. Kötve ...	—,32	— <i>Erzsébet, magyarok királynéja.</i> (145. sz.) ...	—,16
— Szavalkönyv. II. füzet. A III. osztály számára. Kötve ...	—,32	— <i>Szent István első magyar király.</i> (168. sz.) ...	—,32
— Szavalkönyv. III. füzet. A IV. osztály számára. Kötve ...	—,32	— <i>A Szent Jób, vagyis: az I. apostoli király diadalmos és szent jobb kezének története.</i> (169. szám.) ...	—,08
— Ugyanaz. IV. füzet. Az V. osztály számára. Kötve ...	—,36	— <i>II. Rákóczi Ferenc élete.</i> (199. szám.) ...	—,24
— Ugyanaz. V. füzet. A VI. osztály számára. Kötve ...	—,36	— <i>Mátyás király élete.</i> (244. szám.) ...	—,16
— Ugyanaz. Az öt füzet <i>egybekötve.</i> ...	1,40	— <i>Hunyadi János élete.</i> (246. szám.) ...	—,12
Ifjúság öröme. Olvasmányok kath. fiú- és leánygyermek számára. I. kötet. Finom kiadás vászonkötésben ...	2,40	Rosegger Péter. Petike. Elbeszélések az ifjúság számára. Fordította Körösi Henrik. Félévazonkötésben ...	—,80
— II. kötet. Finom kiadás vászonkötésben ...	2,40	Sebők Imre. Ot világrészen keresztül. Számos képpel. Füzve ...	6,—
— III. kötet. Egyszerű kiadás félévazonkötésben ...	1,60	— Egészvászonba kötve ...	8,—
— Finom kiadás vászonkötésben ...	2,40	Szeghy Ernő dr. Japán. Történelmi, föld- és néprajzi vázlatok. Képpel. Kötve ...	2,—
Megrendelhetők Bpest, IV., Kecskeméti-u. 2., a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében.		Szerelemhegyi Tivadar. A győri vasakas. Elbeszélés a török hódítás korából. Félévazonkötésben ...	—,60
		Sziklay János. A magyar szív. Csepaki Pali levelei nőnjéhez, Mártához. Kötve ...	2,40
		— A torony története. <i>Kincs István.</i> Gonosz idők. Elbeszélések az ifjúság számára. Két képpel. Kötve ...	1,60
		— Tisztító tűzön át. Regény az ifjúság számára. Kepekkel. Kötve ...	2,20
		Tanulságos olvasmányok az ifjúság számára. Kepekkel. Kötve ...	1,60
		Wiesemann Miklós. Fabiola, vagy a katalombák egyháza. Angol eredeti után fordította Haudek Agoston. Steinle Ede lovag által rajzolt kepekkel. Füzve ...	2,40
		— Kötve ...	3,60